

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 طَسَ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ ١ هُدًى وَبُشْرَى
 لِلْمُؤْمِنِينَ ٢ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ
 هُمْ يُوقِنُونَ ٣ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ
 فَهُمْ يَعْمَهُونَ ٤ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
 هُمْ الْأَخْسَرُونَ ٥ وَإِنَّكَ لَلْقَلَى الْقُرْآنِ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ٦
 إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ
 آتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ٧ فَلَمَّا جَاءَهَا يُودِي أَنْ
 بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٨
 يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٩ وَالْقِيَاسُ فَلَمَّا رَآهَا
 تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي
 لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ ١٠ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلْ حُسْنًا بَعْدَ
 سُوءٍ فَإِنِّي عَفُورٌ رَحِيمٌ ١١ وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ
 مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
 فَاسِقِينَ ١٢ فَلَمَّا جَاءَهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ١٣

27. NEML SURESİ

Kur'an okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın. 16/98

Rahmeti sonsuz merhameti sınırsız Allah'ın adıyla.

1. Tâ Sîn. İşte bunlar, Kur'an'ın yani hak ve hakikati açıklayan kitabın ayetleridir. 15/1, 24/34, 43/2

2. İnanmak isteyenler için hem bir rehber hem de bir müjdedir. 2/2, 3/138, 7/52

3. Onlar ki, namazı hakkıyla kılarlar, zekâtı verirler ve ahirete de şeksiz şüphesiz inanırlar. 2/238, 6/92, 2/267, 9/60

4. Ahireti hesaba katmayanlara gelince; onlar yaptıklarını güzel gösterme gayreti içindeler bu yüzden şaşkınlık içinde bocalayıp duruyorlar. 13/5, 40/59, 43/36...39, 47/14

5. İşte onlar çok kötü bir azaba uğrayacak kimse-lerdir. Ve onlar ahirette de en büyük kaybı yaşayacak olanlardır. 4/56, 39/68...72

6. Hiç şüphe yok ki bu Kur'an sana, her hükmü doğru olan ve her şeyi bilen katından ulaştırılmaktadır. 2/97...99, 6/114...116

7. Hani Musa, ailesine demişti ki: Ben orada bir ateş gördüm, oradan size ya bir haber getiririm veya ısınabileceğimiz bir kor parçası getiririm. 20/9...48, 28/29...36

8. Musa oraya varınca kendisine şöyle seslenildi: "Bu ateş mahallinde (ilahî vahyin nurunun tecelli ettiği bu yerde) ve çevresinde bulunanlar mübarek kılınmıştır. Âlemlerin Rabbi olan Allah'ın şanı ne yücedir." 20/9...48, 28/29...36

9. – Ey Musa, Benim, ben çok güçlü ve her hükmü doğru olan Allah'ım!

10. Şimdi asanı yere bırak! Musa asasının bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, ardına bakmadan kaçmaya başladı. Allah: "Ey Musa, korkma! Çünkü benim huzurumda elçiler korkuya kapılmazlar." 20/9...48, 28/29...36, 7/36

11. Ayrıca ben kendisine yazık eden ve sonra yaptığı kötülükten tövbe edip dönen kimseye karşı da eşsiz bir bağışlayıcı ve sonsuz rahmet kaynağıyım. 20/82, 39/53...61

12. Şimdi de elini koynuna sok, göreceksin ki kursesiz bir şekilde bembeyaz çıkacaktır (Bu iki mucize dâhil.) Dokuz mucizeyle Firavun ve toplumuna git, zira onlar yoldan çıkmış bir toplumdur. 20/9...48, 28/29...36

13. Nitekim mucizelerimiz açık seçik onların gözlerinin önüne serilince kalkıp; "Bu apaçık bir sihir-dir" dediler. 20/9...48, 28/29...36

وَجَعَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ
 عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا
 مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ
 الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ
 وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ
 قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ
 سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّنْ
 قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ
 وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
 فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى
 الْهُدُودَ أَمْ كَانَتْ مِّنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ
 لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنَنِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَتْ عَيرَ بَعِيدٍ
 فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

14. Aslında onlar kesin kanaat getirdikleri halde
 sırf gerçeği çarpıtma ve büyüklenmelerinden do-
 layı bile bile inanmadılar. Bozguncuların sonu nasıl
 olurmuş bir bak! 2/75- 76, 10/89...91

15. Davud'a ve Süleyman'a da ilim/vahiy vermiş-
 tik. Onlar da:

– Bütün övgüler, bizi mümin kullarından çoğuna
 üstün kılan Allah'a olsun, diye şükretmişlerdi. 4/163,
 21/78...82

16. Süleyman da Davud'un yerine geçti. Dedi ki;
 "Ey insanlar! Bize kuşların mantığı öğretildi ve her
 konuda bilgi verildi. İşte bu, Allah'ın büyük bir lüt-
 fudur." 38/18...39

17. Bir gün Süleyman'ın cinlerden, insanlardan ve
 kuşlardan oluşan ordusu toplandı ve düzenli bir
 ordu olarak yola koyuldu. 38/18...39

18. Ordu karınca vadisi denilen bir yere geldiğin-
 de, kraliçe karınca şöyle seslendi:

– Ey karıncalar, hemen yuvalarınıza girin, Süley-
 man ve askerleri farkına varmadan sizi ezip geç-
 mesinler. 38/18...39

19. Süleyman, karıncanın bu sözüne gülümseye-
 rek tebessüm edip şöyle dua etti:

– Rabbim! Bana ve anama babama verdiğin ni-
 metlerin hakkını vermeme/şükretmemi ve hep
 senin hoşnut olacağın işleri yapmaya beni muvaf-
 fak kıl ve beni rahmetinle iyi kulların arasına dâhil
 eyle! 7/10, 67/23

20. Yine bir gün Süleyman kuşları denetlerken:

– Hüd hüd'ü neden göremiyorum? Dedi. Yoksa
 yine kayıplara mı karıştı?

21. Ya karşıma geçerli ve ikna edici bir mazeretle
 çıkar ya da onu şiddetli bir şekilde cezalandırır ve
 keserim.

22. Çok geçmeden hüthüt çıkageldi ve:

– Ben senin bilmediğin bir şeyler öğrendim ve
 sana Sebe halkıyla ilgili sağlam haberler getirdim.

اِنِّى وَجَدْتُ اَمْرًا تَمْلِكُهُمْ وَاُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا
عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ
دُونِ اللّٰهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ اَلَا يَسْجُدُوْا لِلّٰهِ الَّذِى يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِى
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُوْنَ وَمَا تُعْلِنُوْنَ ﴿٢٥﴾ اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿٢٦﴾ قَالَ سَنَنْظُرُ اَصَدَقْتَ اَمْ كُنْتَ
مِنَ الْكَادِبِيْنَ ﴿٢٧﴾ اِذْهَبْ بِكِتَابِىْ هٰذَا فَالْقِهْ اِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ
عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُوْنَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَا اَيُّهَا الْمَلُوْا اِنِّىْ اُلْقِىَ
اِلَى كِتَابٍ كَرِيْمٍ ﴿٢٩﴾ اِنَّهُ مِنْ سُلَيْمٰنَ وَاِنَّهُ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ
الرَّحِيْمِ ﴿٣٠﴾ اَلَا تَعْلَمُوْا عَلٰى وَاُتُوْنِ مُسْلِمِيْنَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ يَا
اَيُّهَا الْمَلُوْا اَفْتُوْنِىْ فِىْ اَمْرِىْ مَا كُنْتُ قَاطِعَةً اَمْرًا حَتّٰى
تَشْهَدُوْنَ ﴿٣٢﴾ قَالُوْا نَحْنُ اَوْلٰو قُوَّةٍ وَاَوْلٰو بَاسٍ شَدِيْدٍ وَاَلَا نُرُ
اِلَيْكَ فَانْظُرِىْ مَاذَا تَأْمُرِيْنَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ اِنَّ الْمُلُوْكَ اِذَا دَخَلُوْا
قَرْيَةً اَفْسَدُوْهَا وَجَعَلُوْا اَعْرَءَ اَهْلِهَا اِذْلَةً وَاَكْذَلِكْ يَفْعَلُوْنَ ﴿٣٤﴾
وَاِنِّىْ مُرْسَلَةٌ اِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُوْنَ ﴿٣٥﴾

23. – Ben, orada onlara bir kadının hükümdarlık yaptığını gördüm. Ona, bir hükümdar için gerekli olan her şey verilmişti bir de muhteşem bir tahtı vardı.

24. Yalnız ben onun ve halkının Allah'ı bırakıp güneşe taptıklarını gördüm. Şeytan onlara yaptıklarını güzel göstermiş ve onlar da yoldan sapmış ve bir daha doğru yolu bulamamışlar. 16/63

25. Oysa onlar, ne diye göklerde ve yerde gizli olan her şeyi ortaya çıkaran, gizlediğiniz ve açığa vurduğunuz her şeyi bilen Allah'a secde etmiyorlar? 41/37, 4/108, 48/12

26. O Allah ki, kendisinden başka ilah olmayan ve mutlak hükümdarlık makamının tek sahibidir. 2/163-255, 59/22...24

27. Süleyman:

– Göreceğiz bakalım doğru mu söylüyorsun, yoksa yalan mı?

28. Bu mektubumu al götür ve onlara ilet, sonra onlardan biraz uzaklaş ne cevap verecekler bir bak!

29. Kadın hükümdar: “Ey ileri gelenler, bana çok önemli bir mektup gönderildi.”

30. Bu mektup Süleyman’dan, çok merhametli, çok şefkatli Allah’ın adıyla başlıyor ve; 1/1, 11/41

31. Sakın bana karşı büyüklük taslamayın ve bana müslüman olmuş olarak gelin” diye yazıyor. 4/172, 7/36, 16/49

32. Kadın hükümdar: “Ey ileri gelenler, şimdi ne yapmam gerektiği hususunda bana görüşlerinizi bildirin, Ben sizin görüşünüzü almadan kesin karar vermem” dedi. 3/159

33. Seçkinler: “Biz güçlü kuvvetli ve savaşçı bir milletiz, bununla birlikte ferman sizindir, düşünüp tartın neye karar verirsiniz onu emredin.” Dediler. 2/246...252

34. Kadın hükümdar: “Şu bir gerçek ki krallar bir ülkeye zorla girdiklerinde, oranın altını üstüne getirirler ve o ülkenin seçkinlerini hor ve hakir bir duruma düşürürler. Süleyman ve ordusunun yapacağı da budur.”

35. “Ben ise onlara bir hediye göndereceğim, bakalım elçiler nasıl bir haberle dönecekler.”

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أَكْمِدُونِي بِمَالٍ فَمَّا آتَيْنِي اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا
 آتَيْتُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ يَهْدِيَتُكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ
 لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ يَا
 أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ
 عِفْرِيْتُ مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي
 عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ
 بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَأَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا
 مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ
 لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا
 نَنْظُرَ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَاءَتْ
 قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا
 مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
 قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
 وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ
 إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

36. Elçi Süleyman'a hediyelerle varınca, Süleyman ona dedi ki: 27/37

– Siz bana mali bir yardımda mı bulunuyorsunuz? Allah'ın bana lütfettiği nimetler sizin getirdiklerinizden üstündür, getirdiğiniz hediyelerle seviniyorsunuz. 38/30...40

37. – Şimdi kavmine geri dön ve onlara, karşı koyamayacakları bir ordu ile üzerilerine gelmekte olduğumuzu ve aşağılanmış hor ve hakir bir şekilde onları yurtlarından sürüp çıkaracağımızı haber ver. 27/35

38. Süleyman: “Ey ileri gelenler, onlar gelip bize teslim olmadan önce, o kadın hükümdarın tahtını hanginiz alıp bana getirebilir” dedi.

39. Cinlerden son derece becerikli biri: “Ben, onun tahtını, sen yerinden kalkmadan sana getiririm çünkü ben onu getirecek güce sahip, güvenilir biriyim” dedi.

40. Bu arada kitaptan ilim sahibi olan kimse kalıp: “Ben onu sana göz açıp kapayıncaya kadar getiririm” Dedi. Süleyman tahtın huzuruna gelmiş olduğunu görünce: “İşte bu bana Rabbimin lütfu ve ihsanıdır. Şükür mü, yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni sınıyor. Gerçek şu ki kim şükrederse, ancak kendisi için şükreder, ama kim de nankörlük ederse, iyi bilsin ki Rabbim onun şükrüne muhtaç değildir. O şükretmeyene bile çok cömerttir” 4/147, 14/7, 14/34, 100/6

41. Süleyman: “Onun tahtını kendisinin tanıyamayacağı bir hale getirin, görelim bakalım, onu tanıyabilecek mi, yoksa tanıyamayacak mı?”

42. Kraliçe huzura geldiği zaman ona: “Senin tahtın böyle miydi?” diye soruldu. O da: “Sanki bu o! Daha önce bize bilgi ulaşmıştı ve Müslüman olmaya karar verdik” Dedi.

43. Ama daha önce Allah'ın berisinden taptığı şey onu saptırmıştı. Çünkü o, küfür ve şirk içinde yaşayan bir toplumun üyesiydi. 14/2- 3, 6/116- 119

44. Ona: “Buyurun köşkün salonuna girin!” denildi. Billur zemini görünce derin bir su zannetti ve eteklerini yukarı çekti. Süleyman: “Bu köşkün zemini billurdan yapılmıştır” dedi. Kadın da:

– Rabbim, ben güneşe tapmakla gerçekten kendime yazık etmişim. Şimdi artık ben Süleyman'la birlikte bütün âlemlerin Rabbi olan Allah'a kayıtsız ve şartsız teslim oldum, dedi. 2/112, 3/16...20, 4/124- 125

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا
 اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ
 تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ
 لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ
 قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾
 وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
 وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾ قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ
 ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا
 لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ
 لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ
 أَنَّا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَبَلَكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً
 بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنْجَيْنَا
 الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلَوْطَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
 أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ بُصُورُونَ ﴿٥٤﴾ أَتَنْكُمُ لَتَأْتُونَ
 الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

45. Semud kavmine, yalnızca Allah'a kulluk edin diye kardeşleri Salih'i elçi olarak göndermiştik. Fakat onlar hemen birbiriyle çekişen iki gurup oluverdiler. 13/7, 16/36, 35/24

46. Salih:

– Ey halkım, iyilik ve mutluluk içinde yaşamak varken siz neden adeta azap başımıza çabucak gelsin dercesine azgınlık ediyorsunuz. O'nun şefkat ve merhametine nail olmak için Allah'tan bağışlanma dileseniz olmaz mıydı? Dedi. 17/11, 21/37

47. Onlar: “Sen ve seninle beraber olan kimseler yüzünden başımıza uğursuzluk geldi” dediler.

– Salih: “Sizin uğursuzluk dediğiniz şey Allah katından bir yasadır. Aslında siz imtihan ediliyorsunuz. 4/79, 7/131, 36/18, 42/30

48. O şehirde dokuz kişilik bir çete vardı bunlar ülkede sürekli bozgunculuk yapıyor, dirlik ve düzenlik bırakmıyorlardı. 2/11- 12, 7/86

49. Bunlar Allah adına yemin ederek kendi aralarında şöyle konuşuyorlardı:

– Bir gece vakti Salih'e ve ailesine ani baskın düzenleyip öldürelim sonra da onun hakkını arayacak olan yakınına “Biz senin akrabalarının öldürülmesi olayına asla tanık olmadık biz gerçekten doğru söylüyoruz diyelim” dediler. 57/4, 58/7

50. Evet onlar bir tuzak kuruyorlardı ama onlar farkında değilken biz de onların tuzaklarını bozuyorduk. 8/30, 16/127

51. Bak bakalım onların tuzaklarının akıbeti nasıl olmuş! Biz de onları ve toplumlarını toptan yerin dibine geçirdik. 4/81, 10/13

52. İşte bunlar kendilerine yazık etmiş kimselerin harap olmuş evleri. Şüphesiz Salih kıssasında bilinçli bir toplum için alınacak ders vardır. 18/54, 26/69...103

53. Sonunda iman edenleri kurtardık. Çünkü onlar şirk ve isyandan korunuyorlardı. 10/103, 30/47

54. Lût'u da elçi olarak göndermiştik, onlara:

– Siz nasıl oluyor da iğrenç olduğunu bile bile bu ahlaksızlığı yapabiliyorsunuz, diyordu. 7/80...84

55. Ve siz nasıl oluyor da kadınları bırakıp, erkeklerle ilişkiye girebiliyorsunuz? Gerçekten siz cahil, rezil bir topluluksunuz. 26/160...166

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ؕ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ؕ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ؕ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

56. Kavminin cevabı ise:

– Lut'un ailesini memleketinizden sürüp çıkarın belli ki onlar tertemiz/pek namuslu insanlarmış, demekten başka bir şey olmadı. 11/77...83

57. Bizde Lut'u ve ailesini kurtardık, yalnız karısı hariç zira onun geride kalıp helak olanlar içinde bıraktık. 51/31...37

58. Onların üzerine yağmur gibi taş yağdırdık. Ne korkunçtur uyarılara kulak asmayanların yağmuru. 15/59...75

59. De ki:

– Tüm övgüler Allah'a, selam da onun seçtiği kul-larına olsun, Allah mı üstün yoksa onların şirk koştukları mı? 14/8, 34/1

60. Kimdir, gökleri ve yeri yaratan, dahası sizin için gökten su indiren ve onunla tek bir ağacını dahi bitiremeyeceğiniz muhteşem güzellikte bahçeler var eden?

Allah ile birlikte başka bir ilah ha? Hayır, aslında onlar yoldan sapmış bir toplumdur. 7/191, 29/61, 31/10- 11

61. Yine kimdir, yeryüzünü yaşama elverişli hale getiren bunun için vadiler arasında nehirler akıtan, üzerine sarsılmaz dağlar yerleştiren, iki büyük su kütlesi arasına karışmaması için engel koyan? Allah ile birlikte bir başka ilah ha? Hayır, onların çoğu bu gerçeği bilmiyorlar. 2/163...168, 7/10

62. Ve yine kimdir, kendisine dua ettiğinde darda kalanın duasına cevap verip sıkıntısını giderecek olan ve sizi yeryüzünün mirasçıları kılacak olan? Allah ile birlikte bir başka ilah ha? Ne kadar da az düşünüyorsunuz? 13/14, 16/17...23, 46/4...6

63. Yine kimdir, karanın ve denizin zifiri karanlıklarında size yol gösteren, rüzgârı rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderen? Allah ile birlikte bir başka ilah ha? Allah, onların koştukları her şeyden yücedir. 6/97, 16/15- 16

أَمَّنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
 وَالْأَرْضِ ؕ إِلَهُ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾
 قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا
 يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلِ
 هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلِ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاءُنَا إِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا
 نَحْنُ وَآبَاءُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْ
 سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾
 وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ وَيَقُولُونَ
 مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ
 رَدْفٌ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ
 عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ
 مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ
 يَقْصُصُ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

64. Ve yine kimdir, yaratmayı ilk defa başlatan, sonra onu sürekli yenileyen ve sizi gökten ve yerden rızıklandıran? Allah ile beraber başka bir ilah ha?

– Deki onlara:

– Eğer iddianızda doğruysanız hadi belgenizi getirin. 6/57, 21/24, 47/14

65. Yine de ki:

– Göklerde ve yerdeki gaybı bilgileri Allah'tan başka hiç kimse bilemez. Dahası onlar ne zaman diriltileceklerinin bile farkında değiller. 10/4, 29/19- 20, 30/11

66. Oysa ahiret hakkındaki bütün bilgi onların idrakine sunulmuştur. Gel gör ki onlar bundan da kuşku duyuyorlar. Hayır, aslında onlar ahirete karşı kör kesiliyorlar. 22/5, 34/21, 40/59

67. O yüzden o gerçeği örtbas edenler şöyle diyorlar:

– Biz ve atalarımız, ölüp toprak haline geldikten sonra yeniden mi diriltileceğiz? 6/29, 11/7, 23/35

68. Bize yapılan bu tehditler bizden önceki atalarımıza da yapılmıştı. Bunlar eskilerin masallarından başka bir şey değildir. 8/31, 23/82- 83, 36/78- 79

69. Onlara de ki:

– Yeryüzünde dolaşın da günahı tabiat haline getirmiş olanların sonu ne olmuş bir görün. 3/137, 20/128, 30/9

70. Sen yine de onlar için üzülme ve onların kurdukları tuzaklardan dolayı da endişeye kapılma! 5/68, 15/88, 18/6

71. Bir de kalkıp diyorlar ki:

– Eğer, doğru söylüyorsanız, bu tehdit edip durduğunuz azap ne zaman? 21/38- 39, 29/53...55

72. Onlara de ki:

– Çabuk gelmesini istediğiniz o azabın bir kısmı belki de tepenize binmek üzere! 26/135...139, 36/48...52

73. Şüphesiz ki senin Rabbin, yine de insanlara karşı pek lütufkârdır, fakat insanların çoğu bu nimetin kıymetini bilmiyorlar. 7/10, 16/14, 67/23

74. Oysa senin Rabbin, onların içlerinde gizlediklerini de, açığa vurduklarını da çok iyi bilmektedir. 2/77, 3/167, 5/61

75. Zira gökte ve yerde gizli ve gizemli hiçbir şey yoktur ki apaçık bir kitapta/yasada mevcut olmasın. 6/59, 10/61, 11/6

76. Şüphesiz ki bu Kur'an, İsrailoğullarına, ayrılığa düştükleri birçok konuyu en doğru bir biçimde anlatıp açıklamaktadır. 2/87, 3/73, 7/157- 158

وَأَنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّكَ عَلَى
الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ
الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادِيَ الْعُمَىٰ عَنْ
صَلَاتِهِمْ ۖ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾
وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ
ۖ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ
أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا
جَاؤُ قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَآذَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾
أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۖ إِن فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَرْجَعُ
مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَوُهُ
دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ
السَّحَابِ صُنِعَ اللَّهُ ٱلَّذِي أَتَقَنَ كُلُّ شَيْءٍ ۖ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

77. Çünkü bu Kur'an, mutlak doğruyu gösteren bir rehber ve inanıp güvenenler için de bir rahmettir. 7/203, 12/111, 16/64

78. Hiç kuşkun olmasın ki senin Rabbin, onlara verdiği hükmü uygulayacaktır. Zira O, üstün kudret sahibi ve her şeyi bilendir. 2/272, 21/47, 39/70

79. Öyleyse sen sadece Allah'a dayan ve güven! Çünkü sen, doğruluğu apaçık ve kesin bir hakikat/Kur'an üzeresin. 2/213, 5/48, 33/45...48

80. Şu da bir gerçek ki sen, ölümlere duyuramazsın, bir de bu davete sırtını dönen sağırlara da işittiremezsin. 22/46, 35/19...24, 10/99, 16/37

81. Yine sen, gerçeklere gözlerini kapatıp körleşenleri saptıkları yoldan çevirip doğru yola getiremezsin. Sen ancak bizim ayetlerimize inanıp güvenen kimselere bu daveti işittirebilirsin işte Müslüman olan bunlardır. 6/39- 50, 43/40, 11/13- 14, 16/102

82. Onların aleyhine verilen söz gerçekleştiğinde, onlara konuşarak, insanların bizim ayetlerimize gönülden inanmadıklarını bildirecek, yerden bir canlı çıkartırız. 44/9...11, 54/1...4

83. Ve işte o gün, her ümmetten, ayetlerimiz karşısında yalana sarılanları birer gurup halinde toplayıp, bir araya getiririz. Ve hesap yerine sevk edilirler. 6/35, 28/56

84. Hepsi de huzura geldiklerinde Allah onlara:
– Ayetlerimi bilgiyle düşünüp kavramadan onlar karşısında yalana mı sarıldınız? Değilse o zaman yaptığınız neydi? Der. 10/39, 46/11

85. Ayetlerimiz karşısında yalana sarılmalarından dolayı haklarındaki azap sözü yerine gelir, nutukları tutulur da tek kelime dahi edemezler. 39/71- 72, 78/38

86. Hem onlar görmediler mi ki, geceyi dinlensinler diye karanlık; gündüzü de çalışıp kazansınlar diye aydınlık kıldık. İşte bunda inanacak bir toplum için alınacak nice dersler vardır. 6/96, 28/71...73

87. O gün Sur'a üflenecek Allah'ın diledikleri dışında göklerde ve yerde kim varsa dehşetten korkuya kapılacak ve hepsi, o gün başı önde eğik bir şekilde huzura gelecekler. 23/101, 39/68...70, 50/19...35

88. Şu gördüğün ve yerinden hiç oynamaz zannettiğin dağlar var ya o gün bulutların akıp gittiği gibi akacak. İşte bu, her şeyi mükemmel bir nizaма bağlayan Allah'ın sanatıdır. Zira O, yaptığınız her şeyden haberdardır. 20/105, 39/67

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا ۖ وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ
 آمِنُونَ ﴿٨٩﴾ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ
 تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ
 هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾ وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي
 لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ
 لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

٢٨ سُورَةُ الْقَصَصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 طَسْمَ ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ تَتْلُوا عَلَيْكَ
 مِنْ نَبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ فِرْعَوْنَ
 عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضَعِفُ طَائِفَةٌ
 مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِ نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ
 الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾ وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
 فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾

89. Kim ilahi huzura iyilikle gelirse, orada onun hak ettiğinden daha fazlası vardır ve onlar o günün dehşet ve korkusundan güvende olacaklar. 39/73...78, 43/67...73

90. Kim de ilahi huzura kötülüklerle gelirse, onlar da yüzükoyun ateşe atılacaklar ve "Siz yapıp ettiklerinizden başka bir karşılık mı bekliyordunuz," denilecektir. 18/48- 53, 50/19...35

91. De ki:

– Ben yalnızca, dokunulmaz kıldığı şu beldenin Rabbi olan Allah'a kulluk etmekle emrolundum, zira her şey ona aittir ve ben ona kayıtsız şartsız Müslüman olanlardan olmakla emrolundum. 14/2, 53/31

92. Ve de Kur'an'ı okuyup duyurmakla. Artık kim Kur'an'a kulak verip doğru yola yönelirse, ancak kendisi için yönelmiş olur. Kim de bu yoldan saparsa ona de ki:

– Ben sadece bir uyarıcıyım. 6/94, 7/188, 10/108, 46/9

93. Ve de ki:

– Övgülerin tümü Allah'a aittir. Gün gelecek O, size işaretlerini gösterecek siz de onları hemen tanıyacaksınız. Ve Rabbin yaptıklarınıza karşı asla duyarsız değildir. 35/1, 18/49, 24/61, 58/6

28. KASAS SURESİ

Kur'an okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın. 16/98
 Rahmeti sonsuz merhameti sınırsız Allah'ın adıyla.

1. Ta Sin Mim.

2. Bunlar, hak ve hakikati açıklayan kitabın ayetleridir. 10/1, 13/1

3. Biz sana, Musa ve Firavun'un arasındaki bazı önemli olayları inanan toplum için gerçek bir amaçla yönelik olarak anlatacağız. 2/49, 20/39

4. Vaktiyle Firavun, ülkede büyüklük taslayıp iyice azgınlaşmış ve ülke halkını sınıflara ayırıyor, onlardan bir kısmının erkek çocuklarını katlediyor kadınlarını da sağ bırakıyor ve böylece onları zayıf düşürerek ezmek istiyordu. Gerçekten Firavun bozgunculardandı. 2/11, 7/86

5. Biz ise, ülkede ezilen bu insanlara iyilikte bulunmak onları önderler yapmak ve onları ülkenin topraklarının varisleri yapmak istiyorduk. 14/14